

Една вечер Добри закъсна на лозето. Цял ден се беше бъртал да го отравя с шилестата си мотика, да вади камъни и ги изнася на грамадата. След това беше натоварил катъра с китъци, дръвчет и поел към къщи, пребит от умора. А в ума му се въртеше все един и същ мисъл.

Как да стигне до Одеса? Град - далеч през планини и морета... Вървеше бавно, без да забележи, че вече се е мръкнало, като си пееше тихичко своята любима песен:

Дамяно, мой побратиме!

Язвил съм добри хатове,
носил съм пушки кубави -
насити ми се сърцето.

Ех, гиди Стара планина!

И все си пресмяташе. Ще заеме от баща си пет гроша, майка му щеше да му улие нови дрехи. Стигаше му да нарами една торба пълна с хляб.

А после?

Какъвто му е късмета! През Балкана, през Търново и Дунава, все нагоре, към север. Там беше Русия. Там, където „държат сметка дори на звездите...“ До тук добре. Но как да каже на баща си? Всеки ден смяташе, че ще добие смелост да му изяви непреклонното си решение. Да учи, да стане човек. Като Иван Селимински. Като Д-р Берон. Всички му казваха, че с този ум, с тази негова схватливост - грехота е да остане прост лозар. Казваше го даскалът му от елинското училище, казваше го и ученият пловдивски даскал Георги Цукала, казваше го дори отец Сава, старият калугер, който му даваше да четете разни славянски „букварчета“.

Вървеше полека Добри, следван от катъра, представяше си как ще застане пред баща си и ще му каже, че иска да напусне дом и близки... Острият мартенски ветрец, който идеше жижикливо